

พัฒนาการเด็ก 1 ขวบ 5 เดือน มีอะไรบ้าง ลูกน้อยมีพัฒนาการอย่างไร

บทความแนะนำพัฒนาการลูกน้อยตามช่วงวัย 12-24 เดือน

บทความ

ก.พ. 27, 2025

9 นาที

ลูกในวัย 1 ขวบ 5 เดือน เติบโตขึ้นทั้งร่างกาย และพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ช่วงเวลานี้คุณพ่อคุณแม่ต้องใส่ใจในการฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ ให้ได้ฝึกใช้กล้ามเนื้อ เสริมพัฒนาการรอบด้านทั้งสติปัญญาและการเรียนรู้ ภาษาและการสื่อสาร รวมถึงอารมณ์และสังคม การเลือกของเล่นเสริมพัฒนาการเด็ก 1 ขวบ 5 เดือน จึงสำคัญเพื่อให้ลูกได้เล่นสนุก พร้อมกับมีพัฒนาการที่เติบโตขึ้นตามวัย

สรุป

- พัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน ในด้านร่างกายสามารถขีดเส้นบนกระดาษได้แล้ว ส่วนภาษาและการสื่อสาร ลูกจะพูดเองได้ประมาณ 1-3 คำ
- ลูกในช่วงวัยนี้ช่างสำรวจ อยากเรียนรู้ ควรสนับสนุนให้ลูกได้กล้าทดลอง กล้าเล่น โดยมีคุณพ่อคุณแม่อยู่ข้าง ๆ
- การส่งเสริมพัฒนาการลูกอย่างเหมาะสม ควรจัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้ปลอดภัย หมั่นทำต่อเนืองทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง ผ่านกิจวัตรประจำวัน หรือฝึกผ่านการเล่นกับลูก

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- พัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน มีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร
- ความสำคัญของการฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ
- วิธีฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน ในแต่ละด้าน
- ของเล่นช่วยฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน

พัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน มีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร

พัฒนาการลูกตั้งแต่แรกเกิดถึง 3 ปีแรก มีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วงเวลานี้เจ้าตัวน้อยจะเติบโตอย่างรวดเร็ว พัฒนาการทุกด้านจะเปลี่ยนแปลงจนเห็นได้ชัด และเป็นวัยที่จะเรียนรู้ เลียนแบบ จากปฏิสัมพันธ์กับคนใกล้ชิดหรือผู้ที่เลี้ยงดู และเด็กในวัย 1 ขวบ 5 เดือน หรือ 17 เดือน พบความเปลี่ยนแปลงได้ทุกด้าน ดังนี้

1. ด้านร่างกาย

ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่เด็กจะสามารถเดินได้เองแล้ว และอยู่ในช่วงก่อกวนวิ่ง เพราะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ จะพัฒนาจากหัวไปสู่ขา ส่วนกล้ามเนื้อมัดเล็ก ซึ่งเป็นการใช้กล้ามเนื้อมือในการช่วยเหลือตนเอง ด้วยการทำงานประสานกับสายตา ทำให้เด็ก 1 ขวบ 5 เดือน สามารถขีดเส้นบนกระดาษได้แล้ว

2. ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้

พัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน ในด้านสติปัญญา จะเริ่มเล่นบทบาทสมมุติ ด้วยการเล่นของเล่น ขนาดเล็กคล้ายกับของจริง อย่างการนำขวดนมป้อนตุ๊กตา ใช้ช้อนเล็ก ๆ ป้อนข้าวตุ๊กตา อาจทำท่าเหมือนกำลังพูดคุยอยู่โดยยกโทรศัพท์ของเล่น

3. ด้านภาษาและการสื่อสาร

ภาษาและการสื่อสาร ลูกจะพูดเองได้ประมาณ 1-3 คำ ช่วงเวลานี้ลูกจะเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มมากขึ้น จนอายุได้ 2 ปี จะมีคำศัพท์อย่างน้อย 50 คำ แล้วจะนำคำศัพท์มาต่อกันได้ เช่น กินข้าวหรือไปเที่ยว แต่ถ้าลูกยังไม่พูดคำที่มีความหมายเลย อาจมีปัญหาพัฒนาการด้านภาษาล่าช้าหรือผิดปกติ ควรปรึกษากุมารแพทย์

4. ด้านอารมณ์และสังคม

เด็กแต่ละคนจะมีพื้นฐานทางอารมณ์ที่แตกต่างกัน โดยคุณพ่อคุณแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้ลูกในการควบคุมอารมณ์ โดยเฉพาะเด็กวัย 1 ปีขึ้นไป จะเดินได้ พูดได้ อยากสำรวจสิ่งใหม่ เรียนรู้โลกกว้าง เมื่อถูกเรียกร้องให้ควบคุมตัวเอง เช่น ในเรื่องการขับถ่าย อาจเกิดพฤติกรรมต่อต้าน ซึ่งเป็นการพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง แต่สามารถสังเกตพัฒนาการด้านอารมณ์เบี่ยงเบน เช่น เด็กไม่แสดงอารมณ์หรือแสดงอารมณ์ที่รุนแรงกว่า ส่วนด้านสังคม พัฒนาการเด็ก 1 ปีขึ้นไปจะเล่นแบบต่างคนต่างเล่น จึงควรสอนลูกให้รู้จักเล่นกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม เช่น สอนแบ่งปันที่ละน้อย แต่ลูกและเพื่อนควรมีของเล่นของตัวเองอย่างเพียงพอ แล้วค่อยแบ่งของเล่นกันบางส่วน

ความสำคัญของการฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ

การฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ ขึ้นไปให้มีพัฒนาการสมวัย จะช่วยให้เด็กพัฒนาได้เต็มศักยภาพ ช่วยตนเองได้ ลูกในช่วงวัยนี้ช่างสำรวจ อยากเรียนรู้ ควรสนับสนุนให้ลูกได้กล้าทดลอง กล้าเล่น ชวนลูกลองทำกิจกรรมใหม่ ๆ โดยมีคุณพ่อคุณแม่อยู่ข้าง ๆ เพื่อให้ลูกเกิดความมั่นใจ ปล่อยให้ลูกได้ฝึกเป็นผู้นำ ในการทำสิ่งที่สนใจ หรือชวนกันอ่านหนังสือนิทานที่มีสิ่งที่ลูกชอบ เรื่องง่าย ๆ และใกล้ตัว โดยมีแนวทางปฏิบัติการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ดังนี้

1. จัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสม ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
2. การส่งเสริมพัฒนาการเด็กต้องทำต่อเนื่องทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง ผ่านกิจวัตรประจำวัน หรือฝึกผ่านการเล่นกับลูก
3. คำพูดที่ใช้ฝึกต้อง สั้น ชัดเจน และคงที่
4. ปล่อยให้ลูกทำตาม 3-5 วินาที ถ้ายังไม่ทำ ให้พูดซ้ำในข้อความเดิม และให้การช่วยเหลือจนลูกทำได้
5. การให้ความช่วยเหลือลูกควรทำเท่าที่จำเป็น เมื่อลูกทำได้ก็ให้ลดความช่วยเหลือ

วิธีฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน ในแต่ละด้าน

เด็กในวัยนี้เริ่มมีพัฒนาการมากขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ทั้งการเดินลากรถของเล่นหรือสิ่งของ พุดเองได้ 1-3 คำ ทำตามคำสั่งง่าย ๆ โดยไม่มีท่าทางประกอบ อย่างการส่งสิ่งของให้ หรือเล่นบทบาทสมมติ เช่น บ้อนอาหารให้ตุ๊กตา แต่ถ้ายังไม่ทำได้ คุณพ่อคุณแม่สามารถฝึกพัฒนาการลูกด้วยวิธีง่าย ๆ ดังนี้

วิธีฝึกพัฒนาการลูกด้านร่างกาย

คุณพ่อคุณแม่สามารถฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน ในด้านการเคลื่อนไหว เพื่อให้เด็กสามารถเดินลากของเล่นหรือลากสิ่งของได้ โดยจัดเตรียมรถของเล่นที่มีล้อใส่เชือกผูกสำหรับลาก และจับมือเด็กให้ลากของเล่นเดินไปด้วยกัน จากนั้นกระตุ้นให้เจ้าตัวน้อยเดินเอง จนเด็กเดินลากของเล่นไปข้างหน้าเองได้ โดยไม่ต้องจูงมือ

วิธีฝึกพัฒนาการลูกด้านสติปัญญาและการเรียนรู้

ฝึกพัฒนาการเด็ก 1 ขวบ 5 เดือน ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ฝึกให้เจ้าตัวน้อยสามารถขีดเขียนเป็นเส้น ๆ บนกระดาษ ซึ่งคุณพ่อคุณแม่ขีดเขียนให้ดูเป็นตัวอย่าง จากนั้นให้ลูกลองทำเอง ถ้ายังไม่ทำได้ให้ช่วยจับมือลูกเพื่อจับสีเทียน แล้วขีดเขียนเป็นเส้นไปมา แล้วปล่อยให้เด็กได้ลองจนทำได้เอง วิธีนี้สามารถใช้ตอนไปเที่ยวทะเลได้ด้วย ลองฝึกผ่านการเล่น ด้วยการให้ลูกใช้นิ้วมือขีดเขียนบนทรายริมทะเล

วิธีฝึกพัฒนาการลูกด้านภาษาและการสื่อสาร

- **ด้านการเข้าใจภาษา** สามารถฝึกลูก 1 ขวบ 5 เดือน ให้ทำตามคำสั่ง 2-3 คำ ทำตอนที่เด็กกำลังถือของเล่น ตักตาผ้า ลูกบอล หรือรถ และมองหน้าลูกพร้อมบอกว่า “ส่งของให้แม่” ถ้ายังไม่ทำได้ ให้จับมือลูกแล้วหยิบของใส่มือ ก่อนจะพูดว่า “ส่งของให้แม่” เมื่อคุ้นเคย เริ่มทำได้แล้วให้ใช้คำสั่งเดียว แล้วค่อย ๆ เปลี่ยนคำสั่งอื่นเพิ่มเติม
- **ส่งเสริมพัฒนาการให้ลูกด้านการใช้ภาษา** ด้วยการใช้สิ่งของหรือของเล่นที่ลูกชอบ เพื่อฝึกเรียกชื่อสิ่งของได้อย่างถูกต้อง นำสิ่งของหรือของเล่นที่ลูกคุ้นเคย หยิบให้ดูแล้วถามว่า “นี่อะไร” จากนั้นให้เวลาลูกตอบ ถ้าไม่ตอบ จึงบอกว่า สิ่งนี้คือให้ลูกลองพูดตาม จากนั้นถามซ้ำให้ลูกตอบด้วยตัวเอง

วิธีฝึกพัฒนาการลูกด้านอารมณ์และสังคม

ฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน ให้เด็กเล่นบทบาทสมมติ ใช้สิ่งของตามหน้าที่ โดยเตรียมของ 2 อย่างขึ้นไป เช่น ให้ลูกแปรงฟันให้ตุ๊กตา ป้อนข้าวให้ตุ๊กตา และหิวผมให้ตุ๊กตา หากลูกยังทำไม่ได้ สามารถจับมือให้ทำ จนเด็กทำตามได้เอง

ของเล่นช่วยฝึกพัฒนาการลูก 1 ขวบ 5 เดือน

การเลือกซื้อของเล่นช่วยฝึกพัฒนาการ ควรคำนึงถึงช่วงอายุของเด็กแต่ละวัย เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสม โดยเลือกของเล่นที่ปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และต้องมีผู้ใหญ่คอยเล่นกับเด็กด้วยความรักและความเข้าใจ ซึ่งของเล่นช่วยฝึกพัฒนาการลูก ตัวอย่างเช่น

- **ของเล่นที่เสริมพัฒนาการทางกล้ามเนื้อ** เพื่อช่วยส่งเสริมการทรงตัวและการใช้กล้ามเนื้อ เช่น รถลากจูงขนาดเล็ก ของเล่นไต่ลาน ของเล่นรูปทรงหลากหลาย เป็นได้ทั้งไม้หรือพลาสติก ให้ลูกหยิบ จับ หรือเป็นของเล่นที่บีบกดได้ และเสริมทักษะกล้ามเนื้อมือด้วยการฝึกเขียน เช่น สีไม้หรือสีเทียน
- **ของเล่นเสริมพัฒนาการทางภาษา** ทั้งหนังสือนิทาน สมุดภาพรูปต่าง ๆ เพื่อฝึกให้ลูกได้เรียนรู้ชื่อ สัตว์ สิ่งของ
- **ของเล่นเสริมพัฒนาการสติปัญญา** การใช้มือและสายตาประสานกัน เช่น ของเล่นเป็นกล่องหยอดรูปร่างต่าง ๆ

นอกจากการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 1 ขวบ 5 เดือนแล้ว โภชนาการก็สำคัญไม่แพ้กันในการส่งเสริมพัฒนาการสมองและพัฒนาการทางร่างกายของลูก สำหรับเด็กวัย 1 ขวบ ขึ้นไป นอกเหนือจากสารอาหารที่มีคุณค่าในแต่ละมื้อแล้ว คุณแม่ควรคำนึงถึงสารอาหารสำคัญที่ควรมีในนมกล่องเด็ก เช่น โอเมก้า 3, 6, 9, ดีเอชเอ , วิตามินบี 12 และสฟิงโกไมอีลิน สารอาหารสำคัญที่ช่วยสร้างไมอีลินในสมอง ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการทางสมองและสติปัญญาของลูกน้อย นอกจากนี้คุณพ่อคุณแม่ยังสามารถช่วยกระตุ้นทักษะทางสมองของลูกได้ผ่านโปรแกรม PlayBrain ยิ่งเล่น สมองยิ่งเล่น ที่จะช่วยแนะนำกิจกรรมการเล่นต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้ลูกน้อยได้เรียนรู้ผ่านการเล่น พร้อมกระตุ้นสายสัมพันธ์ครอบครัว

บทความแนะนำสำหรับคุณแม่่มือใหม่

- โปรแกรม Baby Development เช็คพัฒนาการลูกน้อยแต่ละช่วงวัย
- พัฒนาการเด็ก 1 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 2 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 3 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 4 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 5 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 6 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 7 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 8 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 9 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 10 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 11 เดือน พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก
- พัฒนาการเด็ก 1 ขวบ พร้อมวิธีเสริมพัฒนาการลูก

อ้างอิง:

1. คู่มือสำหรับพ่อแม่เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการดูแลและพัฒนาเด็ก ตอน วัยเด็กเล็ก 0-3 ปี, ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย
2. คู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด – 5 ปี สำหรับผู้ปกครอง, กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
3. สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก, กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติ
4. ตารางพัฒนาการเด็กปฐมวัย, โรงพยาบาลศิริราช
5. หลักสูตรการใช้คู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด – 5 ปี สำหรับบุคลากรสาธารณสุขและบุคลากรทางการศึกษา, สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
6. เลือก “ของเล่น” เป็น “ของขวัญ” ช่วยเสริมพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย, โรงพยาบาลสมิติเวช

อ้างอิง ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2567

คุณแม่ตั้งครรภ์

แม่ผ่าคลอด

ดูแลลูกตามช่วงวัย

ภูมิแพ้ในเด็ก

แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน

พัฒนาการสมองลูกน้อย

การขับถ่ายลูกน้อย

คุณแม่ให้นมบุตร

เครื่องมือตัวช่วยคุณแม่

อาหารเด็ก

S-Mom Club

ข้อมูลผลิตภัณฑ์

โปรโมชั่น